

Врз основа на член 9, став 1, алинеја 7 од Законот за Академијата за обука на судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/06), Управниот одбор на Академијата, на седница одржана на 3 мај 2007 година, ја усвои следнава

ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА ПРИЕМНИОТ ИСПИТ ВО АКАДЕМИЈАТА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Согласно со членовите 63, 78 и 86 од Статутот на Академијата за обука на судии и јавни обвинители, со програмава за полагање на приемниот испит поблиску се уредени темите и областите, (имајќи ги предвид и најновите измени на законските текстови) од кои се изготвени прашањата за квалификацискиот тест и писмените и усните прашања од приемниот испит од следниве области:

кривично право, граѓанско право со трговско право, уставно право, управно право, меѓународно право, право на Европска унија и познавање на англиски или француски јазик, по избор на кандидатот.

КАЗНЕНО ПРАВО

I. КАЗНЕНО ПРАВО -ОПШТ ДЕЛ

1. Општи одредби за кривичното дело и кривичната одговорност:

- а) Нужна одбрана;
- б) Крајна нужда;
- в) Пресметливост;
- г) Умисла;
- д) Небрежност;
- ѓ) Стварна заблуда;
- е) Правна заблуда.

2. Обид за кривично дело,

3. Соучесништво во кривично дело:

- Соизвршителство;
- Поттикнување;
- Помагање.

4. Кривична одговорност на правно лице:

- Услови за кривична одговорност на правно лице.

5. Казни,

- Видови казни;
- Затвор;
- Парична казна;
- Наплаќање на паричната казна;
- Забрана за вршење професија, дејност или должност;
- Забрана за управување со моторно возило;
- Протерување странец од земјата.

6. Одмерување на казната,

- Општи правила за одмерување на казната;
- Ублажување на казната;
- Граници на ублажувањето на казната;
- Ослободување од казна – основи за ослободување од казна;
- Стек на кривични дела;
- Продолжено кривично дело;

- Засметување на притворот и на поранешната казна.
- 7. Алтернативни мерки,
 - Цел на алтернативните мерки;
 - Видови алтернативни мерки.
- 8. Казнување на правното лице,
 - Видови казни.
- 9. Конфискација на имот и имотна корист,
- 10. Одземање предмети,
- 11. Значење на изразите од Кривичниот законик.

II. КАЗНЕНО ПРАВО - ПОСЕБЕН ДЕЛ

- Кривични дела против животот и телото (Убиство- квалификувани и привилегирани облици на убиство);
 - Семејното насилство како квалификуван облик од основните облици на кривичните дела против животот и телото;
 - Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот (Мачење и друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување и казнување; Малтретирање во вршењето на службата; Спречување пристап до јавен информатички систем; Повреда на авторското право и сродните права),
 - Квалификувани облици на основните облици на кривичните дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот сторени од службени лица;
 - Кривични дела против изборите и гласањето (Поткуп при избори и гласање; Злоупотреба на средствата за финансирање на изборната кампања);
 - Кривични дела против работните односи (Повреда на правата од работен однос; Повреда на правото од социјално осигурување);
 - Гонење на сторителите на кривичните дела против честа и угледот;
 - Кривични дела против половата слобода и половиот морал (Обљуба врз немоќно лице; Посредување во вршење проституција; Прикажување порнографски материјал на дете);
 - Кривични дела против бракот, семејството и младината (Неплаќање издршка; Точење алкохолни пијалаци на малолетници);
 - Кривични дела против здравјето на луѓето (Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори; Овозможување употреба на наркотични дроги);
 - Кривични дела против животната средина и природата (Загрозување на животната средина и природата со отпадни материи; Неовластено прибавување и располагање со нуклеарни материи);
 - Кривични дела против имотот (Кражба; Тешка кражба; Разбојништво; Разбојничка кражба; Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем; Правење и внесување компјутерски вируси; Компјутерска измама; Изнуда; Уцена);
 - Кривични дела против културното наследство и природните реткости – општо;
 - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството (Перење пари и други приноси од казниво дело; Криумчарење; Царинска измама; Прикривање стоки; Даночно затајување; Создавање монополска положба и предизвикување растројство на пазарот; Неовластена употреба на туѓа фирма; Неовластена употреба на туѓ пронајдок или софтвер).
 - Кривични дела против државата - казнување за подготвување и казнување за најтешки форми;

- Кривични дела против службената должност (Злоупотреба на службената положба и овластување; Примање поткуп; Давање поткуп; Прикривање на потеклото на несразмерно стекнат имот; Фалсификување службена исправа);

- Кривични дела против правосудството (Спречување на докажување; Незаконито влијание врз сведоци; Присилба спрема правосуден работник; Неизвршување судска одлука);

- Кривични дела против правниот сообраќај (Фалсификување исправа и посебни случаи на фалсификување исправа; Компјутерски фалсификат);

- Кривични дела против јавниот ред (Спречување службено лице во вршење службено дејствие; Напад врз службено лице при вршење работи на безбедноста; Злосторничко здружување; Терористичка организација; Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи);

- Кривични дела против човечноста и меѓународното право (Расна и друга дискриминација; Трговија со луѓе; Криумчарење мигранти; Меѓународен тероризам).

ЛИТЕРАТУРА:

Законски текстови

Кривичен законик на РМ („Службен весник на РМ“ бр. 37/96); Закон за изменување и дополнување на кривичниот законик на РМ („Службен весник на РМ“ бр. 80/99, 4/02, 43/03, 19/04, 81/05, 60/06 и 73/06).

III. КАЗНЕНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

- Изземање;
- Јавен обвинител - општи одредби за надлежноста на јавниот обвинител (чл.42 од Законот за кривична постапка- Службен весник на РМ, бр.15/2005);
- Оштетен како тужител и приватен тужител;
- Бранител;
- Содржина на записник;
- Имотно – правни барања и привремено обезбедување и одземање предмети или имот;
- Донесување и соопштување на одлуките;
- Доставување писмена;
- Предистражна постапка (овластувања на Министерството за внатрешни работи, на царинската управа, на финансиската полиција и на јавниот обвинител; Отстапување од принципот на легалитет);
- Посебни истражни мерки;
- Истрага;
- Други превентивни мерки со кои се обезбедува присуството на обвинетиот;
- Гаранција;
- Куќен притвор;
- Притвор (основи за определување притвор, надлежност за одлучување за притвор, траење на притворот);
- Обвинување - видови, приговор против обвинителен акт и одлуки по приговорот;
- Заштита на сведоците, на соработниците на правдата и на жртвите;
- Главен претрес (раководење, претпоставки за одржување на главниот претрес, одлагање и прекинување);
- Пресуда –видови пресуди, писмена изработка и доставување на пресудата;
- Жалба –основи поради кои може да се побива пресудата;

- Одлуки на второстепен суд по жалба;
- Жалба на пресуда на второстепениот суд;
- Вонредни правни лекови – основи за нивно изјавување и надлежност за постапување по нив;
- Донесување пресуда без главен претрес и изрекување на алтернативни мерки;
- Постапка спрема правни лица;
- Постапка за конфискација на имот и имотна корист и одземање предмети;
- Постапка за давање меѓународна правна помош и извршување меѓународни договори во кривични предмети;
- Постапка за екстрадиција на обвинети и осудени лица.

ЛИТЕРАТУРА:

Законски текстови

Закон за кривичната постапка на РМ (Службен весник на Република Македонија, бр. 15/1997);

Закон за измени и дополнување на Законот за кривичната постапка (Службен весник на РМ, бр. 74/04 и 44/2002);

Закон за судовите (Службен весник на Република Македонија, бр. 58/2006);

Закон за судскиот совет (Службен весник на Република Македонија, бр. 60/2006);

Закон за јавното обвинителство (Службен весник на Република Македонија, бр. 38/2004);

Збирка на судски одлуки;

Закон за извршување на санкциите (Службен весник на Република Македонија, бр. 2/06).

IV. ПРЕКРШОЧНО ПРАВО

1. Материјално-правни одредби

Прекршок и прекршочна одговорност

1. Прекршок.

Посебни прекршочни мерки

1. Конфискација на имот и имотна корист и одземање предмети.

2. Постапка за порамнување и посредување

1. Цел на постапката за порамнување и посредување и дејствија во постапка;
2. Процесно правни одредби.

3. Прекршочна постапка

1. Надлежност за прекршок;
2. Надлежност на прекршочен орган.

Судска заштита – право за поведување управен спор

Примена на одредбите од Кривичниот законик

ЛИТЕРАТУРА:

Законски текстови

Закон за прекршоците (Службен весник на РМ, бр.62/2006);
Закон за извршување на санкциите (Службен весник на РМ, бр.2/2006);
Закон за извршување (Службен весник на РМ, бр.35/2005).

ГРАЃАНСКО ПРАВО СО ТРГОВСКО ПРАВО

ГРАЃАНСКО-МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО (СТВАРНО, ОБЛИГАЦИОНО, НАСЛЕДНО, СЕМЕЈНО), ТРУДОВО ПРАВО, ПРАВО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ И ПАРНИЧНО ПРАВО

А. ГРАЃАНСКО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

1. ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

1. Правна и деловна способност на физичките и правните лица;
2. Договорот и неговите битни елементи;
3. Форми на договорот;
4. Услов и рок;
5. Капар и пишманлак;
6. Застапувања – при склучување договор и полномошно;
7. Неважност на договорот – ништовни договори и правни последици;
8. Неважност на договорите – рушливи договори и правни последици;
9. Штета, основи за одговорност, видови штета;
10. Стекнување без основ;
11. Дејство на обврските – доверителови права и должникови обврски;
12. Договорна казна;
13. Затезна камата;
14. Престанување на обврските;
15. Застареност – поим, дејство, време, прекин, застој;
16. Парични обврски;
17. Отстапување на побарувањето со договор (цесија);
18. Промена на должникот – преземање на долг, пристапување кон долг, преземање на исполнување;
19. Право на првенствено купување – законско и договорно;
20. Договор за продажба;
21. Лихварски договор.

2. СТВАРНО ПРАВО

1. Поим на ствари и поделба на ствари;
2. Носители и предмет на правото на сопственост;
3. Сосопственост и заедничка сопственост;

4. Стекнување имот во брачна и вонбрачна заедница;
5. Етажна сопственост – поим и содржина;
6. Стекнување право на сопственост (правни основи и начини);
7. Заштита на правото на сопственост;
8. Престанок на правото на сопственост;
9. Заштита на владение;
10. Службеност, видови и нивна заштита;
11. Залог на недвижности, подвижни предмети и права;
12. Регистриран и нерегистриран залог;
13. Експропријација – поим, постапка и определување на надоместок;
14. Денационализација – начинот, условите и постапката за враќање на имотот во сопственост;
15. Катастар – јавни книги за евиденција на стварни права на недвижности.

3. НАСЛЕДНО ПРАВО

1. Законски наследници – наследни редови;
2. Нужни наследници, исклучување и лишување од нужен дел;
3. Видови наследување – законско и тестаментално;
4. Отворање наследство;
5. Здобивање со оставина и откажување од наследство.

4. СЕМЕЈНО ПРАВО

1. Склучување и престанок на брак – поништување и развод на брак;
2. Семејно насилство;
3. Издржување – на брачниот другар, на децата, на родителите и на други роднини и определување издршка.

Б. ПАРНИЧНО ПРАВО

1. ПАРНИЧНА ПОСТАПКА

1. Состав на судот и месна и стварна надлежност;
2. Странки и нивен законски застапник;
3. полномошници;
4. Јазикот во постапката;
5. Записници;
6. Доставување писмена;
7. Тужба, видови тужби и одговор на тужба;
8. Сопарничари;
9. Докази, изведување и обезбедување докази;
10. Законски претпоставки за одржување главна расправа;
11. Пресуда, видови пресуди;
12. Редовни правни лекови – основи за поднесување жалба и одлуки по жалба, вонредни правни лекови, видови и основи;
13. Посебни постапки според Законот за парничната постапка и Законот за семејството (бракоразводни и издршка);
14. Повторување на постапката во случај кога е донесена одлука од Судот за човекови права во Стразбур.

2. ВОНПРОЦЕСНА ПОСТАПКА

1. Постапка за лишување од деловна способност и прогласување лица за деловно способни;
2. Постапка за расправање оставина;
3. Уредување на односите меѓу етажните сопственици;
4. Делба на заеднички предмети или имот.

3. ПОСТАПКА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ

1. Извршни исправи;
2. Средства и предмети на извршување;
3. Предлог за извршување;
4. Извршител, именување и постапување;
5. Противизвршување;
6. Одлагање и запирање на извршувањето, надлежности на судот.

ТРУДОВО ПРАВО

1. Договор за вработување;
2. Забрана на дискриминација и видови дискриминација;
3. Засновање работен однос со странски државјани и со лица без државјанство;
4. Приправнички стаж, волонтерски стаж и пробна работа;
5. Откажување на договорот за вработување со отказ од страна на работникот и со отказ од страна на работодавачот (лични причини, причини на вина и деловни причини);
6. Плаќање на работата – плати и надоместоци;
7. Надомест на штета;
8. Мирно решавање на индивидуални и колективни работни спорови;
9. Синдикати и здруженија на работодавачи;
10. Колективни договори;
11. Штрајк.

АВТОРСКО ПРАВО

1. Авторско дело – поим, наслов, видови и заштита на авторското дело;
2. Автор;
3. Субјективно авторско право;
4. Промет на авторското право.

ЗАШТИТА НА АВТОРСКОТО И СРОДНИТЕ ПРАВА

1. Повреда на правата;
2. Граѓанско-правна заштита.

ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

1. Видови права од индустриската сопственост (трговска марка, индустриски дизајн, патент, ознака на потекло);
2. Стекнување права од индустриска сопственост;
3. Заштита на правата од индустриска сопственост (начин, рокови, постапка);
4. Пренос на правата од индустриска сопственост.

ПРОПИСИ:

- Закон за облигационите односи („Службен весник на РМ“ бр. 18/2001, 4/02, 59/02, 67/02 и 5/03);
- Закон за сопственост и други стварни права („Службен весник на РМ“ бр. 18/2001);
- Закон за трговските друштва („Службен весник на РМ“ бр. 28/04);
- Закон за наследување („Службен весник на СРМ“ бр. 47/96);
- Закон за семејството („Службен весник на РМ“ бр. 80/92, 9/96, 19/00, 79/01, 38/04, 60/05 и 33/06);
- Закон за експропријација („Службен весник на РМ“ бр. 33/95, 20/98, 40/99 и 31/2003);
- Закон за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите („Службен весник на СРМ“ бр. 27/86 и 17/91 и „Службен весник на РМ“ бр. 70/06);
- Закон за градежното земјиште („Службен весник на РМ“ бр. 53/01 и 59/02);
- Закон за договорен залог („Службен весник на РМ“ бр. 5/03 и 4/05);
- Закон за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06);
- Закон за парничната постапка („Службен весник на РМ“ бр. 79/05);
- Закон за извршување („Службен весник на РМ“ бр. 35/05);
- Закон за вонпроцесната постапка („Службен весник на СРМ“ бр. 19/79);
- Закон за денационализација („Службен весник на РМ“ бр. 43/2000 – пречистен текст и 42/03);
- Закон за ратификација на Европската конвенција за заштита на правата на човекот и основните слободи (Протокол бр. 1), („Службен весник на РМ – Меѓународни договори“, бр. 20/97);
- Закон за работните односи („Службен весник на РМ“ бр. 62/05);
- Закон за државните службеници („Службен весник на РМ“ бр. 59/2000);
- Закон за изменување и дополнување на Законот за државните службеници („Службен весник на РМ“ бр. 112/2000, 34/2001, 43/2002 и 98/2002);
- Општ колективен договор за стопанството на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 76/2006);
- Закон за авторското право и сродните права (Службен весник на РМ, бр. 23/05, пречистен текст);
- Закон за индустриската сопственост (Службен весник на РМ, бр. 47/02, 42/03, 09/04 и 39/06).

ТРГОВСКО ПРАВО

А. ТРГОВСКИ ДРУШТВА

1. Трговец, трговец поединец, трговски друштва (поим, форми, основање, начин на престанок);
2. Јавно трговско друштво, командитно друштво (поим, форми, основање, основни карактеристики, односи, престанок);
3. Друштво со ограничена одговорност (основање, пристапување, истапување, акти, преобразба, односи помеѓу содружниците, органи на управување, начин и рокови за оспорување на одлуките, ДОО без основна главнина);
4. Акционерско друштво (основање, пристапување, истапување, акти, преобразба, односи помеѓу акционерите, органи на управување, донесување одлуки, начин и рокови за оспорување на одлуките, зголемување и намалување на основната главнина);
5. Видови тужби:
 - Тужба за утврдување ништовност на трговско друштво;

- Правото на содружникот, односно на акционерот за судска заштита и за оцена на законитост;
- Тужба за утврдување ништовност на упис;
- Тужба за утврдување ништовност и побивање на одлука на собранието и на одлука донесена на собир на содружниците или со одлучување преку допишување;
- Судско испитување на одлуката за соодносот за размена при статусна промена;
- Прекршоци за кои, спрема трговското друштво и спрема одговорното лице, може да се изрече заштитна мерка – забрана за вршење дејност, односно должност.

Б. СТЕЧАЈ

1. Услови за отворање стечајна постапка (основи за утврдување на постоење стечајна постапка, иницирање стечајна постапка);
2. Органи на стечајната постапка (видови, надлежности);
3. Стечаен управник (именување, овластувања, разрешување, одговорност);
4. Отворање стечајна постапка (услови, начин, последици);
5. Претходна постапка;
6. Стечајна маса (оформување, проценка, обезбедување на имотот);
7. Доверители на стечајната маса (видови, рангирање, права);
8. Различни и излучни доверители;
9. Тужба во стечајна постапка (вид, рок за поднесување);
10. Побивање на правните дејствија на стечајниот должник (рокови, овластени лица за побивање, основи);
11. План за реорганизација;
12. Намирување на доверителите;
13. Заклучување и запирање на стечајната постапка.

В. ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

1. Поим и правна природа на хартиите од вредност;
2. Видови хартии од вредност.

Д. ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

1. Договори во стопанскиот промет (осигурување, градење, депозит, шпедиција, складирање, превоз, лиценца, заем, лизинг) и банкарски договори (паричен депозит, штеден влог, депонирање на хартии од вредност, банкарска тековна сметка, договор за сеф, договор за кредит, акредитив, банкарска гаранција).

Ѓ. ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

1. Примена на Законот за заштита на конкуренцијата - општо

Е. ОСНОВИ НА ПРАВОТО НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

1. Заштита на потрошувачите – општо (означување производи, права, обврски, договори, надлежни органи, здруженија на потрошувачи, санкции).

ЛИТЕРАТУРА:

Законски текстови

Закон за трговските друштва (Сл. весник на РМ бр. 28/2004; измени и дополнувања - Сл. весник бр. 84/2005 и 25/2007);

Закон за стечај (Сл. весник бр.34/2006; измени и дополнувања Сл. весник бр. 126/2006);

Закон за хартии од вредност (Сл. весник бр.95/2005; измени и дополнувања Сл. весник бр.25/2007);

Закон за чек (Сл. весник бр.3/2002);

Закон за меница (Сл. весник бр.3/2002);

Закон за облигациони односи (Сл. весник бр. 18/2001; измени и дополнувања Сл. весник бр.4/2002 и бр.5/2003);

Закон за заштита на конкуренција (Сл. весник бр.4/2005; измени и дополнувања Сл.весник бр.70/2006 и 22/2007);

Закон за банки (Сл. весник бр.63/2000; исправка на Законот Сл. весник бр.103/200; измени и дополнувања Сл. весник бр.37/2002, 51/2003 и 85/2003).

УСТАВНО ПРАВО

1. Темелни вредности на уставниот поредок на РМ;
2. Граѓански слободи и права на човекот и граѓанинот;
3. Политички слободи и права на човекот и граѓанинот;
4. Статусот и правата на малцинските заедници;
5. Економски, социјални и културни права;
6. Поделба на власта;
7. Собрание;
8. Надлежност на Собрание;
9. Постапка за донесување закони и други акти;
10. Народен правобранител на Република Македонија;
11. Извршната власт во Република Македонија:
 - 11.1. Надлежност на Владата на Република Македонија;
12. Претседател на Република Македонија:
 - 12.1. Надлежност на претседателот на РМ;
13. Судството во Република Македонија:
 - 13.1. Уставни начела за судовите;
 - 13.2. Организација на судскиот систем според новиот Закон за судовите;
 - 13.3. Судски совет на РМ;
14. Јавното обвинителство во Република Македонија:
 - 14.1. Положбата и функцијата на јавното обвинителство во РМ;
15. Уставност и законитост;
16. Уставен суд на Република Македонија:
 - 16.1. Состав и надлежности на Уставниот суд на Република Македонија;
 - 16.3. Правното дејство на одлуките на Уставниот суд;
 - 16.7. Поведување постапка пред Уставниот суд;
 - 16.14. Постапка за заштита на слободите и правата од член 110, алинеја 3, од Уставот на Република Македонија;
17. Уставниот концепт на локалната самоуправа во Република Македонија;
 - 17.1. Службени јазици во општините.

Литература:

1. Устав на Република Македонија, со амандмани на Уставот I – XXX, Службен весник на РМ бр. 52/91; амандман I-II бр. 1/92; амандман III бр. 31/98; амандмани IV-XVIII бр. 91/01; амандман XIX бр. 84/03; амандмани XX-XXX бр. 107/05, Скопје, 2005

УПРАВНО ПРАВО

Управно право – I дел

Државни органи кои вршат управни работи

1. Органи на државната управа во Република Македонија

Одговорност на администрацијата

1. Материјална одговорност на органите на државната управа;
2. Дисциплинска одговорност на органите на државната управа;
3. Судска контрола над органите на државната управа во Република Македонија.

Службенички систем во Република Македонија

1. Статус на државен службеник;
2. Видови државни службеници во Република Македонија;
3. Агенција за државни службеници.

Облици на контрола и надзор

1. Видови надзор:
 - 1.1. Надзор врз управните органи;
 - 1.2. Надзор што го спроведуваат управните органи.

Управно процесно право: управна постапка, управен спор – II втор дел

Управна постапка

1. Странки;
2. Постапка до донесувањето на решението;
3. Решение;
4. Заклучок;
5. Правни основи за поднесување жалби;
6. Видови вонредни правни средства.

Управно-судска контрола

1. Видови управни спорови;
2. Органи надлежни за вршење на управно-судската контрола во Република Македонија;
3. Странки во управен спор;
4. Основи за покренување управен спор.

ЛИТЕРАТУРА:

Законски текстови:

1. Закон за организација и работа на органите на државната управа, Сл. весник на РМ бр. 58/2000;
2. Закон за Владата на Република Македонија, Сл. весник на РМ, 59/2000; Закон за измени и дополнувања на законот за Владата на Република Македонија, Сл. весник на РМ, 12/03, 55/05, 37/06;
3. Закон за државните службеници (пречистен текст), Сл. весник на РМ, бр. 108/05;
4. Закон за установите, Сл. весник на РМ, бр. 32/05;
5. Закон за народниот правобранител, Службен весник на РМ, 60/03;
6. Закон за концесии, Службен весник на РМ, бр.25/02;
7. Закон за општата управна постапка, Сл. весник на РМ, бр. 38/05;
8. Закон за управните спорови, Сл. весник на РМ, бр.62/06;
9. Закон за судовите, Службен весник на РМ, бр. 58/06.

МЕЃУНАРОДНО ПРАВО

ИЗВОРИ НА МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО

1. Меѓународни договори;
2. Меѓународни обичаи;
3. Општи принципи на правото, признати од цивилизираните народи.

ПРИМЕНЛИВОСТ НА МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО ВО НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАВСТВО

МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ

1. Структура и органи на ООН;
2. Надлежности.

2. СОВЕТ НА ЕВРОПА

1. СТРУКТУРА И ОРГАНИ

1. Генерален секретар;
2. Комитет на министри;
3. Парламентарно собрание.

2. ВИДОВИ АКТИ НА СОВЕТОТ НА ЕВРОПА

3. ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА

1. Европска конвенција за човековите права
 - интерпретација на Конвенцијата;
 - Конвенцијата и националното право;

- Конвенцијата и Европската унија.
- 2. Право на живот - член 2;
- 3. Забрана за мачење - член 3;
- 4. Право на слобода и сигурност - член 5;
- 5. Право на правично судење - член 6;
- 6. Право на почитување на приватниот и семејниот живот - член 8;
- 7. Слобода на уверување, совест и религија - член 9;
- 8. Слобода на изразување - член 10;
- 9. Слобода на собирање и здружување - член 11;
- 10. Право на ефективен лек - член 13;
- 11. Забрана на дискриминација - член 14;
- 12. Забрана за злоупотреба на правата - член 17;
- 13. Рестриктивна употреба на ограничувањето на правата - член 18.

4. ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

- 1. Надлежност на ЕСЧП;
- 2. Пленарно собрание на ЕСЧП;
- 3. Одбори, судски совети и Голем судски совет;
- 4. Индивидуална жалба;
- 5. Критериуми за допуштеност на жалбите;
- 6. Отфрлање индивидуална жалба;
- 7. Постигнување пријателско решение;
- 8. Конечност на пресудите на ЕСЧП.

МЕЃУНАРОДНИ СУДСКИ ИНСТАНЦИ

- 1. Меѓународен суд на правдата - надлежност и структура;
- 2. Меѓународниот кривичен суд и Римскиот статут - надлежност и структура;
- 3. Меѓународен кривичен суд за поранешна Југославија - надлежност и структура.

МЕЃУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО И МЕЃУНАРОДНА ПРАВНА ПОМОШ

- 1. Постапка за екстрадиција и трансфер на осудени лица;
- 2. Признавање и извршување на странски судски одлуки;
- 3. Соработка во областа на кривичната материја;
- 4. Соработка во областа на граѓанската материја.

Литература:

- 1. Европска конвенција за заштита на човековите права и основните слободи, изменета со Протоколот бр. 11, 13, 14 (заедно со протоколите бр. 1,4,6 и 7);
- 2. Закон за решавање на судирите на законите со прописите на други земји во определени односи (Службен весник на СФРЈ, 43/82);
- 3. Конвенција за трансфер на осудени лица, со протоколите;
- 4. Конвенција за екстрадиција, со протоколите;
- 5. Европска конвенција за меѓусебна правна помош во кривичната материја, со протоколите;
- 6. Статут на Меѓународниот кривичен суд (Римски статут).
www.un.org

www.icc-cpi.int
www.coe.int
<http://www.un.org/law/icc/statute/romefra.htm>

ПРАВО НА ЕВРОПСКА УНИЈА

1. Процесот на Европската интеграција;
 - Договорот од Рим, 1957 година;
 - Единствениот Европски акт, 1986 година;
 - Договорот за Европската унија, 1993 година;
 - Договорот од Амстердам, 1997 година;
 - Договорот од Ница, 2000 година.
2. Институции и тела на Европската унија,
 - Европски совет;
 - Институции:
 - Совет,
 - Комисија,
 - Европски парламент,
 - Тела основани од или врз основа на договорите на Европските заедници,
 - Советодавни комитети, Европска централна банка, Европски правобранител.
3. Процес на донесување одлуки.
4. Правни инструменти:
 - Хиерархија на изворите на право
 - Примарно право,
 - Секундарни прописи.
5. Начела на правото на Европската унија.
6. Судски систем на Европската унија:
 - Европски суд за правдата,
 - Надлежност и постапка.

Литература:

1. www.europa.eu
2. www.coe.int

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

- Граматика,
- Читање и разбирање.

Граматика:

- present simple and continuous tense,
- possessive pronouns and 's',
- adverbs of frequency (sometimes, always),
- countable and uncountable nouns with some, any, much, many,
- articles a, an, the, no article,

- past simple and continuous tense,
- irregular past simple verbs,
- will future,
- modal verbs: have to, should, could / can,
- comparative and superlative adjectives,
- this / that / these / those,
- prepositions of time and place,
- adverbs and adjectives.

Читање/разбирање

- Извадоци од текстови со правна терминологија.

Литература:

1. English for Law Students, Лазаревска Мери, Прирачник по англиски јазик за Правен факултет,
2. Општа граматика на англискиот јазик.

ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК

1. МОРФОСИНТАКСИЧКИ СОДРЖИНИ

ДЕТЕРМИНАНТИ:

- член (определен,неопределен,партитивен,.....),
- показни придавки,
- присвојни придавки,
- прашални придавки,
- неопределени придавки,
- броеви.

ЗАМЕНКИ

- лични заменки (видови,употреба,место...),
- показни заменки,
- присвојни заменки,
- прашални заменки,
- неопределени заменки,
- прилошки заменки,
- односни заменки.

КАЧЕСТВЕНИ ПРИДАВКИ

- Образување женски род; множина кај придавките; место кај придавките; придавки со две форми за машки род;
- Степенување кај придавките.

ИМЕНКИ

- Род и број кај именките; изведување именки од други видови зборови.

ПРИЛОЗИ

- Видови и степенување кај прилозите; место на прилозите; образување на прилозите со “ment”.

ПРЕДЛОЗИ

- Видови и употреба.

ГЛАГОЛИ

- Начин: инфинитив, индикатив, субјонктив, императив, партицип, кондиционал, герундив;
- Времиња на индикативот: présent, passé composé, passé récent, imparfait, futur proche, futur; simple, plus-que –parfait, futur antérieur.
- Времиња на субјонктивот: subjonctif présent, subjonctif passé;
- Времиња на кондиционалот: conditionnel présent, conditionnel passé;
- Негација (со прости и сложени времиња);
- Согласување на времињата кај глаголите во индикатив;
- Глаголски залог(актив и пасив);
- Безлични глаголи и конструкции, дефектни глаголи, повратни глаголи;
- Особености на глаголи од прва група (-cer; -ger; -yer; -eler; -eter;...).

РЕЧЕНИЦА

Видови реченици:

- прашални,
- временски,
- причински,
- последични,
- условни,
- допусни,
- односни,
- целни.

Директен и индиректен говор.

2. ТЕКСТОВИ НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК СО ПРАВНА ТЕРМИНОЛОГИЈА

ЛИТЕРАТУРА :

1. Edita Horetzky: Précis de grammaire française, Skolska knjiga, Zagreb, 1989.
Марко Папиќ :Граматика на францускиот јазик, Просветно дело, Скопје.
Maia Grégoire / Odile Thiévenaz : Grammaire progressive du français avec 500 exercices, niveau intermédiaire, CLE International.
2. J.-L. Penfornis : Le français du droit, CLE International

Претседател
на Управен одбор,
Абдулаким Саљиу, с.р.